

РЕШЕНИЕ

Номер 218

06.08.2020 г.

Град

В ИМЕТО НА НАРОДА

Апелативен съд - София

6-ти наказателен

На 29.07.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател:	Мария Митева
Членове:	Вера Цветкова Владимир Астарджиев

Прокурор: Апелативна прокуратура - София

като разглежда докладваното от Владимир Астарджиев Въззивно частно наказателно дело № 20201000600740 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл.44, ал.12 вр. ал.11 ЗЕЕЗА вр. чл.457, ал.7 НПК вр. чл.341, ал.1 НПК вр. Глава XXI НПК.

С определение от 29.06.2020г. по НЧД №175/2020г., ОС-Враца, НО е приел за изпълнение спрямо българския гражданин М. В. М. наказанието от осем години лишаване от свобода, наложено от Апелативния съд в Кечкемет-Република Унгария с присъда №13.B.181/2017/249 от 14.06.2018г., изменена с присъда №BF.II/2019/137 на Апелативния съд в Сегед-Република Унгария, в сила от 20.06.2019г. за извършени престъпления по чл. §353, ал.1, ал.2 и ал.3 от НК на Република Унгария и по чл. §164, ал.1 и ал.8 от НК на Република Унгария, като е квалифицирал престъпленията като такива по чл.280, ал.2, т.1, т.4, т.5 и т.6 от НК на Република България и по чл.129 от НК на Република България.

На основание чл.57, ал.1, т.2 б.,а” НК е определен първоначален строг режим за изтърпяване на наложеното наказание „лишаване от свобода”.

Срещу решението в законоустановения срок е постъпила жалба от осъдения М. В. М. чрез упълномощения защитник - адв.Е. Б.. В жалбата се излагат твърдения за незаконосъобразност на определението на първата инстанция, като се сочат пропуски по Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода (ЗПИИСАННЛСМВЛС). Алтернативно се иска преквалифициране на деянието в такова по чл.281 НК и намаляване на наложеното наказание лишаване от свобода. В жалбата не се иска събиране на доказателства.

В разпоредително заседание на 15.07.2020г. въззивният съд по реда на чл.327 от НПК е преценил, че за изясняване на обстоятелствата по делото не се налага събирането на доказателства от въззивния съд.

Пред въззивния съд са изслушани обяснения на осъдения М..

В съдебното заседание на Апелативния съд упълномощените защитници на осъденото лице М. В. М. - адв. Р. Р. и адв. М. М. развиват изключително подробни съображения за незаконосъобразност на определението на първата инстанция, като се позовават на практиката на СЕС по прилагането на Директива (ЕС) 2016/343 на ЕП и на Съвета от 09.03.2016г., на практиката на АС-Пловдив по сходен казус, както и на ХОПЕС и ЕКПЧ, за да обосноват необходимостта да се постанови отказ от признаване на присъдата на унгарския съд и нейното изпълнение на територията на Република България по отношение на осъдения М. В. М. .

Осъденият М. В. М. подкрепя доводите на своите защитници, сочи, че не е участвал в производството пред унгарския съд и не е давал обяснения по обвинението срещу себе си, като в последната си дума иска да не изтърпява наложеното от унгарския съд наказание „лишаване от свобода“.

Представителят на прокуратурата изразява становище за липса на основания за отмяна на решението на окръжния съд.

Софийски апелативен съд, след като обсъди доводите в жалбата, както и тези, изложени от страните в съдебно заседание и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Българският гражданин М. В. М. е бил осъден на осем години лишаване от свобода от Апелативния съд в Кечкемет-Република Унгария с присъда №13.В.181/2017/249 от 14.06.2018г., изменена с присъда №BF.II/2019/137 на Апелативния съд в Сегед-Република Унгария, в сила от 20.06.2019г. за извършени престъпления по чл. §353, ал.1, ал.2 и ал.3 от НК на Република Унгария и по чл. §164, ал.1 и ал.8 от НК на Република Унгария. Производството пред унгарските съдилища се е развило в отсъствието на българския гражданин.

В процедура по чл.44 ЗЕЕЗА по НЧД №117/2020г. по описа на ОС-Враца, НО по

изрично искане на осъдения М. В. М. и неговата защита с Решение №19/17.03.2020г., влязло в сила на 24.03.2020г., съдът е отказал предаването на М. на унгарските власти по ЕЗА от 27.02.2020г., като е приел на основание чл.44, ал.8 ЗЕЕЗА вр. чл.41, ал.1, т.4 ЗЕЕЗА да бъде приведена в изпълнение на територията на Република България присъдата, по която е искано за предаване лицето М. В. М. .

При това развитие на делото и в изпълнение на задълженията си по 44, ал.11 ЗЕЕЗА Окръжна прокуратура-Враца е внесла в съда предложение за прилагане на чл.457 НПК по присъдите на унгарските съдилища, въз основа на което е образувано настоящето производство.

В това производство осъденият не може да повдига и поддържа възражения срещу постановените от чуждестранния съд присъди, доколкото същността на производството изключва възможността те да бъдат преразглеждани по същество, като съобразно чл.459 НПК и чл.19, ал.1, т.1 от ЗПИИСАННЛСМВЛС присъдите могат да бъдат проверявани само от компетентните органи на държавата, в която са постановени, а съобразно т.1 от решението по дело №С-554/14г. на Съда на ЕС (делото „О.“) и мотивите към нея (§36) националният съд на изпълняващата държава е длъжен да зачете изцяло съдебното решение, което му е изпратено и да изпълни наказанието, наложено по присъдата на издаващата държава (в случая по присъдата, постановена от съд в Република Унгария).

Категорично в тази насока е и съображение 5 от Преамбюла на Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27.11.2008г. В същия смисъл е и чл.8, т.2 от това Рамково решение, както решението на Съда на ЕС по дело С-554/14 „О.“ - §36 и §46 от мотивите, както и §61 от мотивите на това решение, установяващи задължението за българския съд да прилага нормите на Рамковото решение при спазване на принципа за съответстващото тълкуване на българското право и при зачитане на основополагащия принцип на сътрудничество между съдебните власти на държавите-членки на ЕС - принципа на взаимно признаване на чуждестранните съдебни решения въз основа на особеното взаимно доверие в правните системи на другите държави - членки, който е „крайбъгълен камък на правното сътрудничество в съюза по наказателно правни въпроси” - чл.82, §1 от ДФЕС вр. съображение 1 от Рамково решение 2008/909/ПВР. Такова е и изричното задължение на всеки български съд съобразно т.2 от Решението по делото „О.“ (С-554/14).

Неоснователни са доводите на защитниците, направени пред настоящия съдебен състав, които се позовават на обстоятелството, че е нарушено правото на защита на осъдения М., доколкото същият не се е явил пред унгарските съдилища и спрямо него е проведено задочно производство.

Осъденият М. е бил издирван въз основа на Европейска заповед за арест, издадена на 27.02.2020г. от Наказателно-изпълнителния сектор на Съда на гр.Кечкемет-Република Унгария с цел изпълнение на наложеното наказание лишаване от свобода за срок от осем години по посочените присъда №13.В.181/2017/249 от 14.06.2018г., изменена с

присъда №BF.II/2019/137 на Апелативния съд в Сегед-Република Унгария, в сила от 20.06.2019г. за извършени престъпления по чл. §353, ал.1, ал.2 и ал.3 от НК на Република Унгария и по чл. §164, ал.1 и ал.8 от НК на Република Унгария.

Въз основа на тази ЕЗА е било образувано производството по НЧД №117/2020г. на ОС-Враца. В тази ЕЗА се съдържа изрично посочване, че М. В. М. не е бил уведомен за наказателното производство срещу него и не се е явил пред унгарския съд. В съответствие с изискванията на чл.4а от РР 2002/584/ПВР относно ЕЗА и процедурите за предаване между държавите-членки, с изменението от РР 2009/299/ПВР, с което се установяват правилата при задочни производства, унгарската страна изрично е дала гаранции, че при предаването на М. той ще получи лично решението за своето осъждане незабавно след предаването и ще има право на повторно разглеждане или обжалване с лично участие и делото ще бъде преразгледано по същество с възможност за отмяна на първоначалното решение (л.9-л.10 от НЧД №117/2020г. на ОС-Враца). Тази гаранция се съдържа в текста на ЕЗА, с която е поискано от Република България предаването на българския гражданин М. В. М. .

Въз основа на ЕЗА М. е бил задържан (ВЧД №114/2020г. на ОС-Враца). В производството по задържане исканото лице М. е бил надлежно уведомен за съдържанието на ЕЗА и за престъплението, за което е издирван, като му е била прочетена и ЕЗА (л.9 от НЧД 114/2020г. на ОС-Враца). М. е бил представляван от договорен защитник с надлежно пълномощно и изрично е заявил, че разбира за какво е ЕЗА (л.9 от НЧД 114/2020г. на ОС-Враца).

В същинското производство по изпълнение на ЕЗА исканото лице М. В. М. отново е бил представляван от надлежно упълномощен договорен защитник. В това производство, в съдебното заседание на 17.03.2020г. (л.56-л.60 от НЧД №117/2020г. на ОС-Враца) в присъствието на защитника, на исканото лице М. В. М. прецизно са били разяснени от съда същността на производството и правата, които исканото лице има в него. Била е прочетена отново ЕЗА (л.57, лице, абз.8 от НЧД №117/2020г.) и исканото лице М. В. М. е заявил: „Разбирам за какво е образувано производството. Искам да си излежа присъдата тук - в България (наказанието, което ми е наложено) и моля да не бъде предаден на унгарските власти. Разбирам, че ако си изтърпя наказанието тук, няма да ми бъде преразгледано наказателното производство в Унгария, но съм съгласен тук да си изтърпя наказанието.“

При това изрично и ясно изявление, опитите на защитата в настоящето производство да обосноват някакви нарушения на правото на защита на осъдения М., както и всички позовавания на ХОПЕС и на ЕКПЧ представляват очевидна злоупотреба с правото на защита, доколкото игнорират изразената ясно свободна и информирана воля на осъдения М. В. М. , като тази воля е дала основание на ОС-Враца да откаже изпълнението на ЕЗА и да приеме да бъде изпълнена присъдата на компетентните унгарски власти (л.64 от НЧД №117/29020г. на ОС-Враца). Решението на ОС-Враца е било обявено публично, в присъствието на страните, вкл. на осъдения М., като в дадения от закона и изрично посочен

от съда срок, той не се е възползвал от правото си да обжалва това решение и то е влязло в сила в съответствие с разпоредбата на чл.66 ЗЕЕЗА вр. чл.412, ал.2, т.3 НПК.

Упълномощаването на нови защитници и обмислянето на нова тактика и линия на защита не дерогира направените процесуални изявления и влизането в сила на съдебното решение.

В обясненията си пред настоящия съд осъденият М. по никакъв начин не посочи обстоятелства, които да са го въвели в неяснота или заблуждение относно направените изявления и техните последици, а единствено възпроизведе своето нежелание да търпи пълния размер на наказанието, наложено от унгарските съдилища. От тази гледна точка позоваването на защитата на решения на СЕС и на български съдилища очевидно игнорира действителното положение на нещата и не държи сметка за процесуалното поведение на осъдения М. и изразената от него воля. Пространното позоваване на нарушено право на защита и на нарушено право на справедлив процес е в разрез със заявеното от осъденото лице на 17.03.2020г. в присъствието на договорен защитник, на прокурор, секретар и на трима безпристрастни и компетентни съдии, като съдържанието на вече цитираното изявление на осъдения М. („Разбирам за какво е образувано производството. Искам да си излежа присъдата тук - в България (наказанието, което ми е наложено) и моля да не бъде предаден на унгарските власти. Разбирам, че ако си изтърпя наказанието тук, няма да ми бъде преразгледано наказателното производство в Унгария, но съм съгласен тук да си изтърпя наказанието.“) изключва последващо оттегляне на това волеизявление под въздействието на новоупълномощените защитници и преразглеждане на влязлото в сила решение №19/17.03.2020г. на ОС-Враца, НО по НЧД №117/2020г.

Изложените пред настоящия съд доводи на защитата, както и твърденията във въззивната жалба, очевидно не държат сметка за същността на производството по настоящето дело. Това производство не е дали да се признае или не присъдата на унгарските съдилища, а как тази присъда, която вече е била надлежно приета с влязло в сила решение на компетентен български съд, да бъде приспособена към българското право. Това е същността на производството по чл.44, ал.11 ЗЕЕЗА вр. чл.457 НПК.

В това производство не могат да се повдигат възражения срещу присъдата на унгарските съдилища, вкл. черпени от правото на ЕС и ЕКПЧ (вж. и по-горе). В това производство не намират приложение и разпоредбите на Закона за признаване, изпълнение и изпращане на съдебни актове за налагане на наказание лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода (ЗПИИСАННЛСМВЛС), вкл. изискването за удостоверение по чл.3 от този закон, доколкото в случая приемането на присъдата е по реда на чл.4, т.6 от РР 2002/584/ПВР, която изключва приложението на РР 2008/909/ПВР, транспонирано с посочения ЗПИИСАННЛСМВЛС. Такава е изричната разпоредба на чл.29, ал.3 вр. ал.1 от ЗПИИСАННЛСМВЛС, препращаща към процедурата по чл.44, ал.8-ал.3 от ЗЕЕЗА. Настоящият съд е съгласен с мнението на защитата, че законът не транспонира

напълно и съответно посоченото Рамково решение, но в тази част няма неяснота нито относно текста на решението, нито в текста на закона, нито противоречие с многократно цитираната от защита Директива (ЕС) 2016/343 на ЕП и на Съвета от 09.03.2016г.

Поради това е напълно неоснователно искането да не бъде прието за изпълнение наказанието за извършеното от осъдения М. престъпление в Република Унгария

Позоваването на чл.6 от ЕКПЧ също е неотносимо, доколкото при прилагане на чл.44, ал.8 и сл. ЗЕЕЗА с пълна мяра важи принципът за взаимно признаване и зачитане на присъдите, издадени от държави-членки на ЕС, който отразява високата степен на взаимно доверие в правните системи и в съдебните органи на другите държави-членки на ЕС, вкл. по отношение на спазването на основните права и свободи съобразно ХОПЕС и ЕКПЧ.

Първата инстанция законосъобразно и правилно е квалифицирала двете деяния, за които в Република Унгария осъденият М. е бил признат за виновен като съответстващи на съставите на престъпленията по чл.280, ал.2, т.1, т.4 т.5 и т.6 от НК на Република България и по чл.129 от НК.

Подробното описание на извършеното от осъдения М. престъпление действително сочи на деяние, съответстващо на престъплението по чл.280, ал.2, т.1, т.4, т.5 и т.6 от НК на Република България и по чл.129 от НК на Република България. Осъденият е превел през границата между Република Унгария и Република Австрия множество лица - 67 бежанци от Афганистан, Сирия и Ирак, сред които и няколко деца под 14 години (чийто брой не е установен категорично), като при транспортирането е поставил в опасност живота на всички тези лица вследствие на липсата на въздух в шофирания от него хладилен камион без вентилация, като само активните действия на превозваните лица са предотвратили настъпването на смъртни случаи, ала част от лицата са били поставени в състояние на временно разстройство на здравето, опасно за живота, с което е осъществен и състава на чл.129 НК. При превозването е използвано моторно превозно средство, а то е било извършено от организирана престъпна група, която нееднократно се е занимавала с такава дейност. Българският закон не изисква наличието на някаква користна или друга специална цел, за да се квалифицира престъплението по този текст от НК.

Разликата между понятието „трафик на хора“ по правото на ЕС (ср. чл.2, т.2 от РР 2002/584/ПВР) и същото понятие по чл.159а и сл. НК на Република България, не води до ненаказуемост на деянието на осъденото лице, доколкото в българския закон съществува текст (чл.280 НК със съответните квалификации), който отговаря на съответния състав на престъпление по унгарския НК. Наличието на специална користна цел се изисква по чл.281 НК, но този текст не съответства на фактическото описание на извършеното престъпление в надлежно приобщените присъди на съдилищата в Кечкемет и Сегед, Република Унгария.

Наложеното от унгарските съдилища наказание „лишаване от свобода“ е в рамките на наказанията, предвидени в българското законодателство и не следва да се прави

редукция по чл.457, ал.4 НПК.

Първоинстанционният съд е положил необходимите усилия и се е снабдил с надлежни преписи от решенията на унгарските съдилища с превод на български език, определението на съда е мотивирано в съответствие с изискванията на ЗЕЕЗА и НПК, постановено е от безпристрастен съд и няма никакви основания за неговата отмяна или промяна.

Водим от всичко изложено и на основание чл.44, ал.12 ЗЕЕЗА, **Софийски апелативен съд, Наказателно отделение, 6 състав**

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение №256/29.06.2020г., постановено по НЧД №175/2020г. по описа на ОС-Враца, НО.

Решението не подлежи на обжалване или протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____